

kaldte fortrolige dialog mellem ECRI og medlemslandene. Et andet hovedtema var affattelsen af rapporterne, hvor flere understregede, at sondringen mellem facts og vurderinger burde fremstå klarere.

ECRI's formand professor Eva Smith tog de mange kommentarer til efterretning og pegede på, at ECRI i november ville afholde et seminar netop om dialogen med medlemslandene. På november-seminaret genfremsatte Danmark sit forslag om en forbedret dialog. ECRI har efterfølgende besluttet, at der ved alle fremtidige rapporter vil blive gennemført en udvidet dialog mellem ECRI og de berørte medlemsstater.

Det tilføjes, at ECRI i opfølgning på sin rapport om Danmark arrangerede en Round Table drøftelse i København den 10. oktober 2006 for en bred kreds af institutioner og organisationer. Integrationsministeren afgav indlæg ved arrangementet og deltog i den efterfølgende debat.

Listen over øvrige konventionsbaserede overvågningsmekanismer er ganske lang. Der kan nævnes *Socialpagten* fra 1961, hvorefter der foretages en løbende gennemgang af relevante dele af medlemsstaternes sociallovgivning. Et eksempel på en nyere, og efter dansk opfattelse særdeles værdifuld mekanisme, er *GRECO-samarbejdet* fra 1999, som baserer sig på civil- og strafferetskonventionerne om korruptionsbekæmpelse fra samme år. GRECO's overvågning omfatter samtlige medlemslande, men er naturligvis særlig intensiv i forhold til lande med store problemer på området. Indsatsen grænser op til det arbejde, der udføres i den MONEYVAL-komité, der siden 1997 har beskæftiget sig med problemet hvidvaskning af penge. GRECO's anden evalueringsrapport om Danmark blev vedtaget og offentliggjort i foråret 2005.

Svenskeren Thomas Hammarberg tiltrådte den 1. april 2006 som den anden *menneskerettighedskommissær*. Hammerberg fortsætter i vid udstrækning sin forgænger spanieren Alvaro Gil-Robles prioriteter. Hammerbergs aktiviteter i 2006 omfattede to officielle besøg (Ukraine og Tyskland) og en række opfølgende besøg. Medarbejdere fra kommissærens kontor besøgte således i december 2006 Danmark som opfølgning på kommissær Gil-Robles rapport om Danmark fra 2004. Der er endnu ikke modtaget nogen rapport om besøget. I 2007 har der hidtil været besøg i Georgien og Rusland/Tjetjenien. Det kan særligt bemærkes, at kommissæren i rapportering fra besøget i Rusland/Tjetjenien udtrykte tilfredshed med fremskridt vedrørende genop-

bygningen i Tjetjenien. Men Hammarberg kritiserede samtidig, at der fortsat var store problemer med overholdelse af menneskerettigheder indenfor især to områder: 1) et fortsat stort antal af forsvundne personer samt manglende bistand til opklaring fra myndighedernes side og 2) udbredt brug af tortur i forbindelse med afhøringer, sandsynligvis affødt af et uprofessionelt retssystem med fokus på underskrevne tilståelser. Han rettede tillige en stærk opfordring til myndighederne om effektivt at undersøge og retsforfølge begåede forbrydelser som led i en proces med henblik på at hele sårene.

Den Parlamentariske Forsamling (PACE) træffer selv beslutning om iværksættelse af overvågning af lande, der skønnes at have alvorlige problemer med at leve op til deres forpligtelser som medlemmer af Europarådet. En mildere form er efter-overvågning, der nok bygger på besøg af udpegede rapportører, men som ikke følges op af debat af rapporterne i plenum. Erfaringen har vist, at forsamlingens overvågning, især når den følges op med debatter i plenum, opleves som en indgribende foranstaltning, der ofte får politiske følger i det pågældende land.

Ti lande er for tiden genstand for forsamlingens overvågning: Albanien, Armenien, Azerbajdjan, Bosnien-Herzegovina, Georgien, Moldova, Monaco, Rusland, Serbien og Ukraine. Tre lande indgår i en efter-overvågningsdialog: Tyrkiet, Makedonien og Bulgarien.

Sagen om de påståede CIA-fængslinger og -overflyvninger blev indgående debatteret under Den Parlamentariske Forsamlings session i juni 2006. Europarådets generalsekretærs undersøgelse af sagen i henhold til Menneskerettighedskonventionens artikel 52 – udarbejdet på grundlag af medlemslandenes besvarelse af en række spørgsmål om, hvilke retslige og andre procedurer, der gjaldt i det enkelte land med sigte på at forhindre de påståede ulovligheder – resulterede i en foreløbig rapport i marts 2006. En af konklusionerne heri var, at de nationale regelsæt, især med hensyn til fornøden kontrol af lufttrafikken, efter generalsekretærens opfattelse var utilstrækkelige. Generalsekretæren stillede efterfølgende en række uddybende spørgsmål, og han fremlagde i juni 2006 en operativ handlingsplan indeholdende forslag af overvejende proceduremæssig karakter med henblik på at behandle spørgsmålene.

Kongressen af Lokale og Regionale Myndigheder gennemfører overvågning indenfor sit sagsområde, idet Kongressen løbende forbereder rap-